

EESTI NOORUS

JANSEN

Sügis.

Õlimaal

NR. 11 — 1932

NOVEMBER

IV AASTAKÄIK

SISU: Sügisõhtuile — Adrienne Lints. Elujaatavale optimismile — V. Rooberg. Külakultuur — Joh. Lepasaar. Meie küla hariduslik profiil — A. Meikop. Hõimlaste pidustusil — Elfr. P. Kätele tööd! — A. Meikop. Kas arv või töö? — Elmo Ploom. Laadapäev — A. Kajak. Pimeduse lapsed — Rut Normak. Minu esimene koolipäev — Heljo Inn. T. K. S. Ü. — Nrsl. Võrumaa noored mt. töös — G. Vähi. H. Narusk. ÜENÜ telust. In memoriam. Kuulutused. Pildid.

Sügisõhtuile.

*Te sügisõhtud, pimedad ja pikad
mil vastu akent vihma krabistab,
ja tundub — valvel, et on surmavikat, —
teid mõeldes soojus südant läbistab!*

*Teis peidetud on saladuse hurmal
Te hämarusest võlvub uus maailm!
Ja taha väravate — elu, surma, —
näib vārahtuvat otsiskelev . . .*

*Te sügisõhtud! Sünk ja karm te luule!
See imbub verre nagu raske vein. . .
— Ööst kostub vihmakrabin, vihin tuule.
Mind ümbritseb mu toa poolhāmar sein.*

27. 10. 32.

Adrienne Lints.

Eluajaatawale optimismile.

Elame majandusliku surutise ajajärgul. Kriis maal, kriis linnas, kriis majanduslikel, kriis waimlikel alal. Kuulub kaebusi, nurisemisi, nõudmisi, ähwardusi. Majandus, kriis, tajuusus, kokkühoid, koondamine, rahandusküsimused on tänapäew igal kodanikul kolmandaaks sõnaks leksikonis. Süüdistatakse tegijaid ja mitetegijaid. Kuulutatakse süüdlaseks meie riikline kord ühes juhtidega, kes omaltpoolt süüdlasi otsiwad üleilmlikust kriisist. Wastutada ei taha keegi.

Tekib tüdimus ja majanduslikule kriisile seltsib waimline kriis. Waimline kultuur jääb tahaplaanile. Kui wõõraste surwe all korjati E. Aleksandri kooli kapital, ehitati hariduse ja põllumeeste seltsimaju ja linnadesse uhkeid teatritempleid — ei suudeta neid ettewõtteid riikliku toetuseta nüüd hoida korras. Seltskondline, omaalgatusline tasuta tegewus ei huwita enam wanemat põlwe. Wälis haridus, küla seltskonna elu tema tänapäewa mitmekesiduses, toetub ikka enam ja enam noorte õlule. Noorte tegewus, noorsooliikumine on kujunenud Eesti kandwamaaks wälis hariduslikuks liikumiseks.

Ja kui 10 a. tagasi ei tahtnud kuuldagi noorte isetegewusest ega neile wäljaspool kooli ühise tegewusruumi lubada — näeme siin tänapäew suurt ümberhinnangut. Ülewast ja alt tekib ja tekitab igasuguseid noorte liitusid ja liikumisi. On need algatused head või halwad — jäägu tulewiku otsustada. Üht aga wõime märkida neist juba praegu: hinnangut ja tunnustamist noortele ja noorte wõimeile. Parema hülja, kui ilmaki. Kui wanemal põlwele on küllaldaselt tegemist jõhhu weerenud majanduswankri õigetes ja roobastesse ajutamise kahtamisega ja poliitiliste niiditõmbamisega, peab kaswama ge-

neratstjoon ajuma täie jõuga tööle üha hõreda-
maks jääwale hariduslikule frondile.

Kuigi ka noorpõlwele ei tarwitse olla majanduslikud ja poliitilised küsimused wõõrad, siiski olgu eeskätt noorsoo ülesandeks wõitlemine waimlise aatelageduse ja waimlise kriisi vastu. Käesolew „Eesti Nooruse“ number on pühendatud eeskätt maakultuurile — maatulundusele — maanoorsoole.*) Uusun meie wiisidel ja palju kannatanud esivanemal oleks õigus olla uhke järestulijatele, kes samas lootuses paremale tulewikule optimistlikult katsetawad, wõrdlewad ja wõistlewad enda põsulapikestel, et omada ameti-
oskust ja kehwaft pinnast meelitada paremaid ja tajuwamaid saake.

Teame, elu raskusita ja wõitlusita polegi eü. Ent seda wõitlusindu tuleb juhtida mitte niiwõrd omawaheliste waenurinda loopimisele, kuiwõrd wõitlusele meie suurima ja põlisema riwaaliga — põhjamaise karmi ja kehwa loodusega. Siin on maanooruse õigeim tegewusala, töö oma kodu, ümbruse ja kodumaa parima tulewiku hääks.

Selleks on tarwis usku ja oma jõu õiget hindamist, on tarwis õiget õhkonda. Wirildamise ja hädaldamise õhkond oleks aga tahis-
tuseks igale loowale tööle.

Küllap kord, saades sellises noorsootöös tugewa seltskondliku kooli ja wilumuse ning ajudes wäsiwa wanempõlwe asemel, siis tulewad korraldamisele ka majanduslikud ja ühiskondlikud wiljawäljad ja wahekorrad paremini kui seda oleme soowinud ja lootnud näha praeguselt põlwele.

W. Rooberg.

*) Ruumipuudusel eelm. mt. numbrist wälja jäänud. Toim.

Külakultuur.

Tudulinna noortepäeval 4. sept. 1932 a. korraldatud kõnevõistlusel teisena esimese auhinna saanud Oonurme mt. klubi liikme Joh. Lepasaare kõne, kes Rakvere ühisgümnaasiumi õpilasi. Esimesena sai esimese auhinna Edv. Aamer, Kesavälja maat. klubi liige, kelle kõne ilmus oktoobri „Uus Talus“.

Toimetus

Viimaseil aatakümneil on olnud küla, selle sõna sotsioloogilises mõttes, meie põlevamaks ühisele ja kultuuri probleemiks. Rahvateadlane, arst, kirjanik, kunstnik, seltskonnategelane, riigimees — keegi pole temast mööda pääsnud.

Meie kultuur on ju oma esimesist aastaist arenend küla juhtival toetusel, ehkki ka linnast on tulnud algatusi. Juba meie rahvuslikule ideoloogiale nurgakivi panija Jannsen leidis, et meie kultuur ei saa tugeada muule kui külale, et selle põhikihiks saab olla ainult talumees.

Vaafed siin pole kunagi olnud ühtlased. Kui Rousseau arvab inimesi olevat loodud mitte sipelgapesadesse (linnadesse) kuhjumiseks, vaid laiali maale, selle harimiseks, arvab Pecker: „Linnades on viisakust, maitset, vaimust, elu, valgust ja hiilgust, seal on kunsti ja arhitektuuri. Külas aga vaesust, harimatust, pimedust ja ainult põllutöö — mõle magab, võimed on nürid.“

On siin terake tõtkki, kuigi meie tänapäevane küla pole enam nii vaene, harimatu, nii pime ega must.

Peame ühtlasi tõepoolest tunnistama, et linnad, moodsa elu tuiksooned, on muutunud meie kultuuri keskkohaks. Kuis saakski see olla teisiti!

Siiski ei eelda see veel sugugi seda, et linna proletaarlane, kes moodustab vast suurima protsendi linna elanikkonnast, oleks üldiselt arenenum (haritum) külaelaniku üldtüübist. Ja ka keskmine linnlane, vürle, on vaimuliselt mahajäänum külaelanest, linna kraadepoiss vaimuliselt mahakäänum küla kangelas-tüübist. Töö tõsiasi, et linn praegu ja edaspidi meie kultuurelu peastaabiks, ei vähenda veel sugugi küla tähtsust meie riiklikus ja rahvuslikus elus. Küla ait saab meie rahvuslik kultuur ikkagi oma põhijooned, vaimu ja majanduselu alustoad ja meie rahvuslikud liikumised ammutavad siit oma ürgse jõu,

oma ideoloogia. Küla on meie kultuuri häll.

Kes oleks siis nood meie praeguse küla-kultuuri kandjad, millised oleks selle kultuuri ülesanded ja mis osa peavad etendama seal noored?

Möödunud sajandi lõpuni oli terve meie küla haridus ja kultuurtöö koondatud kõstrite ja koolmeistrite kätte. Muu haritlaskiht puudus külas.

Nüüd on asi muutunud ja maal külluses jõude, kes võimelised juhtima küla kultuurilist elu.

Kui palju keskkoolide, põllutöökoolide ja ülikooli haridusega noori valgub igal kevadel maale, rahvahulkadesse. Kui palju meil nüüd seltse, koole!

Ja kui need üksikud haritlased vaikivad ja meie seltsidki surmaunes magavad, siis on noorte kohus puhuda neile elu sisse. Nooruse südametukse on ikka olnud rahutu ja teotsemishimuline. Noorus ei tohi lüüa kahtlema ega kalkuleerima ajal, mil maailma läbistavad kõike tõutavad loosungid, kaovad surematudki ideed!

Ja kui palju „vargamäelikku“ tänapäevalgi meie küldes, kui paljud noored ei tunne armastust ei töö, ei kodukolde, ei mitte millegi vastu.

Arst, aita iseend!

Meie, noored, peame iseend päästma tollest vargamäe pehkind õhkkonnast. Selleks peavad kaasa aitama noorte üritused — noorte mt. klubid, ÜENÜ ja teised noorte organisatsioonid.

Tunneme oma vastutust, tunneme oma kohustusi külaühiskonna, kultuurküla hääks. Meid maanoori ei ähvarda hädaoht jääda eluvõõraiks raamatuinimesiks. Meie kohus on näha, mida vajab kodu ning küla. Igal ühel on elus oma koht, igaüks peab suutma midagi ära teha. Saavutada ja teostada suurim sellest, miljeks keegi võimeline, see on elu suurim ülesanne. Kui kõik tolle juhtmõtte järele teesame, siis on kindlasti meil ja meie järglastel tulevikus enam töötahtmist, enam armastust küla ja kodukolde vastu. Ja siis valitseb meie kodudes soojus ja puhutus, haridus ja valgus ning meie armastame teda — meie küla ja tema kultuuri.

Joh. Lepasaar.

Meie küla noorte hariduslikust profiilist.

Möödunud on suvi — valitseb november. Elevuse raskuspunkt on vajunud maalt ja randadest linnadesse; keha arendamisest, vaimu arendamisalule. Nii maa- kui linnanoori on sidunud raamatud, õppetegevus, kursused ja kooliteed...

Maameest ju veidi vihastab see „koolitamine“ ja linnakultuur, kuigi emad ja tütredest sellest „keskkoolitamisest“ sageli ootavad veel mõnda tulevikku tagatist. Siin on

saarlane isekam. Kui maneri tütreid unustand kudumise ja ketramise, oskab saarlane veel hinnata kodust tööd ja saare omapära, ning saadab saaretaat tütre kas oskuskooli ehk harilikult — parandama kalavõrke.

Ridade kirjutajal on olnud võimalusi haridusalalisiks tähelepanekiiks kümnneskonnas saare ja ranna, põhja- ja lõuna-eesi küldes, 15—24 a. noortest tuli seal iga 1000 kohta:

	üliõpilasi	kutseharid.	keskkoolih.	keskkoolis	6 kl. algk.	vähema h.
saartel ja rannas	2	24	15	18	198	744
p.-eesti külad	5	16	39	66	269	615
l.-eesti külad	17	11	58	88	312	514

Muidugi ei õigusta need juhuslikud tähelepanekud millegi otsuse langetamiseks, kuid näitavad ehk siiski saarlase ja randlase oskuse, lõuna-eesti üldhariduse hindamist. Vastavalt sellele toimub ka edukatevalik saarel (hoolimata suurematest perekondadest) libedamalt ja valudeta ning saadab saarlane linna oma lastekütlusest v. id töö käsi, kuna L.-Eestil kalduvus valmistada ja saata linnadele haridusproletariaati. Usun nende sümptomide uurimisega ja meie koolivõrgule suurema lokaalilme andmisega võiks siin saavutada mõndagi. Praegune algkool aga on vähem ettevalmistusasutus elule kui kutsekooliks keskkoolile (kuigi keskkooli algkooli lõpetajaist läheb vaid 10—20 prots.). Keskkool aga valmistab noori ette ülikoolile ja ülikool — ei anna praegu äraelamiseks mingit kindlat tagatist. Väiksel viisil peaks tooma siin murrangut uuetüübilise maaitaride keskkooli avamine Kehtnasse. Usun: elulähedasemad, suurema lokaaliga keskkoolitüübid suudaksid teatud määral tõkestada ka maanoorte linnavalgumist ning olla

ühtlasi ka hääks ja loomulikuks filtriks ülikoolile.

Üldse on meil ehk oskuskoolide alagi liiga šablooniline. Nii on meil oskuskoolidena serveeritud peaaegjalikult raua- ja puutöökoole (kuigi kõneldakse, näiteks, vajadusest savi- ja pottsepa tööde aladel) ja peetud meeles eeskätt poeglast. Loomulikult ei sobi aga meile kõik sama, mis Saksamaale, kus küllagi linnastumas, mehhaniseerumas. Ja kui mõni vanem oma tütrele tahaks anda sügavamaid sanitaaroskusi, mille järele tuntakse vajadust vanade- ja lastekodudes, ja sanatooriumites jne. siis puudub selleks võimalus. Sobiks meilgi ranna tütarlapsil kusa-gil õppida saarte käsitöid ja kalavõrgukudumist. Ja kas ei tuleks, vastupidi meie üldharidushaigete noorte meelitamiseks põllutöö- ja kutsekoolidesse tuua siiaigi enam üldhariduslikke aineid ja ümbruskonna lokaaltoni, et nemadki poleks liigselt kutsekoolid?

Niisuguseid mõtteid äratav juhuslik hariduslääbilõige meie külad.

Seni oleme aga seniste kulukate keskkoolide (ja ka ülikooli!) kaudu endale kasvatanud kantselaiametnikkude kandidaatide lõpmatu maleva — kuid lõppeks nõuaks ehk erikooli kantselai. Ent nüüd võib juhtuda, et meil, vaatamata suurile keeleoskusile, pole Genfi saatmiseks valikut nende hulgas, kes oleksid ühtlasi kodus kiirkirjas ja muus, mida nõutakse moodsas büros.

A. Meikop.

Hõimunoorte pidustusil.

Vähe hiljem ÜENÜTO väljasõite Riiseperrle ja Kuresaare sai liikmeile teatavaks soomlaste lahke kutse Satakunna noorsooliidu 50. a. juubelpidustusile 9. ja 10. juulil 1932. Kokemäel.

Nagu Tallinna osak. ekskursioonide ajaloo harilik, oli enne sõitu ülesandmisi ja äraitlemisi viimase minutini ja eriti naisinimeste nimel kiril oli vist kolmekordselt muutunud. Tulemuseks oli 17 liikmeline seltskond lauluinimesi sisaldades endas lauljaid viiest Tallinna koorist. Kuna vaid paar õhtut jäi harjutusiks, jäi repertuaar muidugi kehvapoolseks. Juhtis me laulu energiline nrsl. Olep.

Sõitsime 8. juuli hommikul „Ariadnega“ Tallinnast ja olime juba lõuna paiku Helsingis, kus meie väikest seltskonda juhtima hakkas „Koulumatkatoinisto“ lahke preili Sirkka Ris-sanen. Hää! juhtimisel jõudsimme poole päeva jooksul kuidagi tutvuda Ateneumi kunsti aaretega, imetleda parlamendihooone sisemuse ja välimuse suurepärasusi, üllatuda surnuatia lille-putusest ja puhtusest ning proovida kunstilikult loodud „Pirital“ lebamise ja suplemise mõnususil.

Õhtu eel aga pigistasime lahke preili kätt ja asusime Tampere rongile. Sõime silmadega mõõda lendavaid kaljumaastikke ning lõbustame end „laevade põhjalaskmise“ mänguga.

Paari tunnilise öösi peatuse järele Tampere jõudsimme kella kaheksaks reisusihile — Kokemäele.

Vastuvõtmine oli väga armas. Kohalik segakoor kantor Ketola juhatusel tervitas meid lauluga, millele järgnesid siis muud elada laskmised, tervitused ja tutvumised. Kui palju armsaid inimesi ja nimesid: Karhulate perekond, Hanhijärvi, Tuompo, Pohjanoksa, Laaksonen...

Jaamast viidi meid äsja valmind uude seltsimaja — milline oma ruumide avaruselt ja kodukuselt oli meile tõsiseks üllatuse ja imetluse objektiks — einel ning sealt hra Niilo Jaakola Kokemäe kuulsate kärestikkude kaldail asuvasse moodsasse tallu korterisse, kus meie käsutada anti teisel korral kolm tuba vanni ja duširuumide ja igasugu muude Satakunnale omaste mugavustega.

Imetleme veidi Kokemäe looduslikku ilu, millele Kymijoki oma kärestikudega ja kohutavate palgiparvedega elusooneks, supleme jões, jalutame põldudel ja külastame lähedast põllutöökooli.

Ning juba kutsutaksegi meid seltsimaja, kus täna — laupäeval — toimub pidulik aktus. Kõnedele ja muusikalisele osale järgnes siin pähalik, vanade tegelaste austamine. Kogu Satakunna noorsoolippude valvelolekul astub üksteise järgi juhataja laua ette käepigistuseks auaadressi ja rooside vastuvõtuks endiste pioneeride pere, kes 50 a. eest alustand siin noorsootööd.

Järgnevad tervitused. Meie poolt lausub tervitussõnad soome keeles nrsl. A. Meikop, mil-

lele oma „elagu“ laulame. „Pahuksen hyvästi tuo vironpoika suomea puhuihin!“ kuulen üht soomlast seljataga lausuvat.

Pidustused kestsid 2 päeva ja sisaldasid aktusi, kontserte, võimlemisettekandeid, spordivõistlusi ja terve rea alapidustusi, mille juures kõik ettekanded küünisid tasemeni, mida meil maoludes — kahju küll — veel ei tunta. Kava oli täielikult nauditav ka meile, kes me tulime Tallinnast, meie rea kultuuri ja kunsti keskusest. Kavas esinesid ka meie preilid Meta Kodaniburg ja E. Sallun, kes oma soololauludega kutsusid välja elava aplausi.

Pühapäevases kavas oli ettenähtud ka meie esinemine. Kartsime küll esineda nii laialdase rahvahulga ees, enda kokkukurjatud 13 lauljaga, kes nagu uppsid lava tühjusse. Ent juba kõlas hra Olepi „sopran-alt-tenor-bass“

rongiga sõitsime Rauma, kus leidsime kauni korteri Karhulate perekonna kaunis villas, mille tornis (miljine peen tähelepanu!) lehvitsid eesti värvid. Sellele kunstniku perekonnale võlgname lõpmata palju tänu kõige eest, mida meile pakkus see Soome matk. Parimaid inimesi maailmas on nad ka suurimaid eesti sõpru Soomes, kõnelevad eesti keelt, loevad eesti kirjandust ja tunnevad elavat huvi kõige vastu, mis ühenduses Eestiga. Sama tähelepanelikud tahame siinkohal olla ka nende armsale kasutütrele Salmelz.

Teisipäeval tutvume linnaga, muuseumiga, seminariga ning eeskujuliku algkooliga. Lõunatame meile Kokemäelt tuttava ja lahke hra Jäntti pool ning siis sõidutatakse meid kohaliku konsuli hra Penttila — veendunuima raumalase — mootorpaadil tutvuma soome

Kokemäe pidustused „eesti rahvaga“ esiplaanil. Laval üldkoor kantor Ketola juhatusel. Ülal: „Kaarinan Kulkuset.“ All: Rauma saaremaastikke.

ja kaks esimest: „Tule koju!“ ja „Veli, helia“ õnnestusid hästi. Asusime siis suurema iseteadvusega laulma Miina Hermannit Tuljakut ning kiitavaldustega poldud enam kitsi. Turu „Kaarinan Kulkuste“ koor hra Laaksoneni juhatusel laulis meile „elagu“ ja kordama pidime „Tuljakut“ ka veel.

Kaarinan Kulkustega areneski meil väga soe ja südamluk vahekord. Koor külastas 1928. aastal meie üldlaulupidu ja tuleb ta Eestisse tuleval aastalgi.

Esmaspäeval järgnes südamluk lahkumine meie armsast Jaakola talust, kus meid saatmas olid muu seas Helsingi kunstnikud Ilmari Hannikainen ja Apo Similä ja kohalik klaverikunstnik Olavi Bergroth.

Meid küüditati autodel Pühajärvele ning edasi mootorpaadil Arena saarele, kus olime soome ühistegelaste kongressi külalisi. Laulsime, suplesime, päevapildistasime. Saime palju uusi sõpru ja armsaid mälestusi.

Mootorpaat vijs meid Kantua jaama, kust

omapäraseima rannamaastiku ja saarestikuga, millisele sõidule Karhulate pool järgnes eriti meie jaoks köetud kuulus soome saun.

Kesknädalal järgnes armas ja hale lahkumine, kus kõik helitasime jäljenägemist meie laulupeol. Kiire buss vedas meid kaljudest üles ja alla Uusikaupunki poole ning, et bussis saadud „mehahaigus“ meid ei haaraks lõpulikult seile eest hoolitses energia, leidlikkuse, laulu ja huumori kehastus — väsimatu hra Pohjanoksa, kes meiega, saateks, sõitis kaasa Raumast.

Rongil Turu poole kohtasime — hra Karhula eitenägelikkus — Varsinais-Suomi noorsooliidu esimeest hra Uljast, ka juba tuttav Kokemäelt. Tema ja ta lahke abikaasa kaasabil tutvusime Turu au ja hiilgusega losside, muuseumi ja muuga. Jõime hertsogi keldris hertsogi kalja ja laskmise üksteist ja soome ning eesti rahvast elada.

Siit leidsid meid „Kaarinan Kulkused“, kes meid olid oodanud tulema bussiga ning

nüüd otsinud kogu linnast. Kohe sõideti meid Kaarinasse, kus kohvi, laulude ja soojade sõprussõnade juures ruttu möödusid vähesed minutid. Hra Laaksoneni ja hra Meikopi vastastikused lahkumissõnad tulid igatahes südamest ja läksid südamesse ning katkestas rong meid vägisi neist unustamatust sõbrust. Tahtis jõuda lõppemisele selle armsa matka veel armsam romantika...

Ohtu hilja olime taas Helsingis, kus meid ootas armsa preili Rissaneni hool.

Ning järgmisel päeval olime taas Tallinnas. Nädala kestel olime moodustanud omaette ühiskonna ühiste üllatuste, tutvuste, meelelahutuste ja sümpaatiatega. Leidsime, et vast nüüd oleks armas alata uuesti seda ilusat ekskursiooni.

Olime rahul. Usun, et väljendan kõikide meeleolu, kui kõikide nimel ütlen tänu kallitele küllakutsujatele, matka korraldajatele, vastuvõtjatele ja osavõtjatele. E. P—son.

Kehale katet, kätele tööd!

Pole miski nii valus, nii hävitav me noortele, kui langetada tegevusetaks käsi. Pole see vaid ajutine leiva või köhuküsimus. Kaalul on elu, kaalul kujunev karakter kui tutevikupilt äkki purustatakse ja vanker jäädavalt ning halastamatult tõugatakse ihaldatud elukutse teelt...

Saaks siis ometi mõneks ajakski kusagilt miskit tegevust?

Tunneme neid hädahüüdeid ümbruskonnast. Eriti aga noorilt, kes lahkunud ehk pidanud lahkuma kooliteelt. Kuuleme neid linnast, kus kutse- ja keskkooli haridusega noortemalevad asjatult otsivad teenistust, tegevust, tööd. Ent ka taludestki, kus vaid üks lapsist määratud harima vanemate maid, teised õed-vennad aga asjatult ootavad mujalt teenistust ja tegevust, asjatult näivad tõugand keskkoolide ja ülikooli üksigi...

Esitaks see küsimus üllatab meid kui eriti maal taludes, põldudel, aias, metsas, niitudel, karjamaadel, ehituste ja koduümbruse kaunistamise ja muu alal näeme nii palju tegemata tööd ja linnaski koorimate kaupa veame sisse kinnast ja kaelasalli, pitsi ja piparkooki, keppe ja kirvevarssi, ent kodus otsime tööd. Kui ühest küljest on tühjad me majanduse- ja kutsekoolid, siis teisalt tuuakse talvel näidendis vajaminev kapsapää linnast ja vähe on maal talusid, kus laste jõulurõõmu tõstaks tuppata toodud õunavakk. Kui küla algkooli lõpetajaist 85 protsenti seob oma elukutseunistuse linnaga, siis linnade tööpuuduse kõrval pole meil puudu taludest, kus ainsad talupärijadki pagevad põllutöölt...

Mõndagi on siin jätnud tegemata meie haridusjuhid, meie hariduspoliitika. Eestit talumehe visa vastupanujõud mineviku raskusile on seisnud tema töös ja lihtsas eluviisis. Vähe eeskuju selleks annab meie praegune õppesüsteem, kes vanemaile manab esile pettepilte ja talujätsi sageli tööarmastuse asemele äratub asjatult andekuse või teenistuse unistust. Alg-, kesk- ja kutsekooli võiks olla enam kohandatud meie oludele ning õppekavades ja õpetajate ettevalmistuses on palju juluslikku ja teiste tööstusmaade kopeerimist. Noori aia- ja põllutöölise peavad tooma ja meeleolu looma üksikud noorte enda algatatud ringid ja klubid, kes kahjuks ei leia küllaldast tähelepanu ei koolilt ega riigilt. Nii ei kosu ega kasva töötraditsioon.

Noorte töö- ja teenistusküsimused on suure tähtsusega ühiskondlikud küsimused. Töö on väärtuslikum rahast. Kui Bulgaarias ja mujal Euroopas on maksma pandud ehk kaalutakse üldise töökohustuse küsimusi, millest vaid üksikud jõukad noored võivad end vabaks osta, kui Saksas, Norras ja mujal sõjateenistuse aeg on muudetud sõduritele osalt kooliajaks, kus väga palju eriilmelisis asutusis sõdurid valmistuvad neile kohasile elukutseajale, siis pole meil neid küsimusi senini puudutatud.

Teostatakse vaid eduga alalisi koondamisi ametasutusias, mis senini on endaga kaasa toonud: 1) nooremate ja alamate ametnikkude vallandamise; 2) kõikisugu ümberkorralduste ja kombinatsioonide kaudu kõrgemal oliajale palgatõstmise; 3) töötatööliste arvu suurenemise; 4) üldise ostujõu vähenemise ja 5) riigile mingit kokkuhoidu.

Pole meil ka kõike tehtud kodumaise toodangu, eriti käsitööstuse arendamisalal. Kui läinud aastal ÜENÜ ja kaitseliit algatasid kodumaiste suuskade valmistamise küsimust, mis müidugi mõningate äri meeste poolt leidis kõva vastutõotamist, siis nüüd on kadumas sellel alal sissevedu ja paljudki on siin leidnud tööd. Ent korraldamata on veel paljugi. Kui Muhu noorikud Muhus müüvad oma ilusaid mustrikindaid 150 sendiga, siis maksavad samad kindad Tallinnas kodukäsitöö kaupluses 450 senti, ent neid ei osta tallinlased, sest välismaa kindad on odavamad ja meie senistes keskkoolides arendatud käsitöö maitsel ka kaunistamad.

Puudub eeskujuga puuduvad tootjad, tootmise toetajad, puuduvad arusaajad äriinimesed ja — meie koolide raskuse juures — kodumaise toodangu tundmisega varustatud äri-teenijadki.

Meid on vandanud tööpuudus ettevalmistamatult ja pole näha, et meie pikaline valitusmasinavärk sellele noorpõlve tänapäeva kurbloolusele pööraks suurt tähelepanu nüüdki. Kui mõned maad on sisse seadnud töödiktatuuri instituudi, kes raudse käega korraldada katsub ühiskondlikku sassilainud masinavärki, siis tundub, et vajaksime säärast võimu meiegi, kes annaks elamisvõimalusi kõigile meie kodanikkudele ja hoolitseks, et meie noored ei sattuks halvale teele tööpuudusel. A. Meikop.

Kas arv või töö?

Märkmeid võitluseks loiduse vastu ÜENÜ osakondades.

Meil on saanud pisut vildakaks kombeks lugeda organisatsiooni väärtust liikmete arvuga, tahaplaanile jättes liikmete tehtud töö ja orgi saavutused. Niisugune vaim ja arusaamine on omane ka ÜENÜ osakondadele. Liikmete arvulise hulgas nähes osakonna kaalu, ei katsugi juhatus raskuspunkti kihutada kõigi liigete tööle rakendamisele.

Nii tekib kummaline, kahjuks meie orgides tavaline nähe, enamuse liigetest tasub aastamaksud ja käib peakoosolekul, üksikud aga kannavadki kõike tööd osakonnas. Selle tulemuseks on loomulikult nende ühingu „töösajade“ tüdinemine ja väsimus, teiste hoolimatus ja jahedus osakonna vastu. Niisugune olukord on pahe, tõsine pahe — mis peab ja tulebki kõrvaldada, kui osakond tahab liigete arvu asendada töötulemuste esiplaanile tõstmisega.

Allakirjutaja ei taha selje küsimuse ülestõstmisega leida uut Ameerikat, ta on teadlik, et sellest on niigi kõneeldud ja kirjutatud palju. See aga ei tähenda veel, et küsimuse uus äratamine tarbetu oleks. Eriti nüüd, mil algab sügisene ja talvine töö hooaeg organiseeritud noorsool.

ÜENÜ kui organisatsiooni eriline tugevus maaosakondadele seisab ÜENÜ kõiki alasid haaravas avaruses. Järjekuldselt, igal osak. on olemas võimalused ja eeldused oma liigete igakülgselt harrastuste rahuldamiseks, alates põllundusega ja lõpetades kes või esperantoga. Igas osakonnas leidub noori, kelle huvid põrkavad ristamis.

Üks on veendunud põllumees, keda eeskätt huvitab põllunduse teaduslik ja selle tegevusala selgitamine, muu kõik on talle kõrvaline. Teine aga on eeskätt idealist — tema tahab kõike omast vabast ajast rakendada kirjandusele ja lavakunstile. Kolmas noor on kirglik poliitika inimene, teda huvitavad eeskätt vaielusõnad, kirjanduslikud kohtud jne. Neljas on parandamatu sportlane, ta suudaks omi võimeid põhjalikult esile tuua spordiväljal. Järgmine liige on noor tüdruk, kes küll on huvitatud näidendist, laulust, kirjandusest, kuid meeleldi ripub ka käsitöö harrastamise ja perenaise kutsesele ettevalmistamise küljes.

Oletame nüüd, et ühingu kandvaks juhiks (pea igas osk. on ikka 1—2 juhtivat tegelast) on esimees sportlase orientatsiooniga. Osk. kassa on niigel. ruumide saamine raske, peod vähe tasuvad. Kõigi nende ainelistel võimalustega arvestades koostatakse tegevuskava: 2—3 pidu näidendi ja tantsuga, spordiplatsi korraldamine, abinõude muretsemine ja võistlus, siis loeng põllumajandusest ja üks kirjanduslik õhtu. Peakoosolek kiidab kava vaikeks heaks. Juhatus toimib kava ulatuses, rakendades eeskätt vaid tööle spordinoored.

Loomulikult võõrdub osakonnast põllumajandusliku, ja kirjandusliku huviga noor, samuti vaidlemishimuline ja tütarlaps. Esimene

jääb üksi põllu ja kutseajakirja juurde, teine tõmbub oma raamatute manu vaidlemishimuline võitleb vanadega poe juures ja noor tütarlaps jääb oma huvide ja endaga üksi.

Mis aga teha? Olgu, öeldakse, kui näiteks puuduvad osakonnal inimesed, kes võiksid juhtida kirjanduse ja põllunduse haru. Oige küll, juhilt nõutakse ikka enam teadmisi, väljendustalenti ja organiseerimisvõimet. Spetsi juhitud töö tulemused on hoopis teised, kui hea tahtmisega võhiku. Praegu on igas külakolkas keskharidusega noori, nende üldine hariduslik tase peaks olema küllaldane selleks, et asuda mõnda tegevusharu juhtima, kuna kogemused ja vilumus annab töö.

Jegorov.

Tallinna vaade.

Just tegevusharude *) hulk määrab ÜENÜ maaosakondade elujõu. On tarvilik iga hooaja alul pööduda ankeediga kõigi liigete poole, kirjutage, mida suvatseksite harrastada. Nende erihuvide järele koostatakse siis tegevusharude võrk. Iga harule leitakse võimaline juht. Juhatus omas üldises koosseisus on võimaline kõigeks, ainult mitte ühegi tegevusharu juhtimiseks — küllap aga peab ta ühtlustama aktiivharude võrgu tööks, muretsema ruume, tegema pidude ja õhtute üldkorraldustööd ning võitlema visalt seesinastse raha eest, mis, nii kurb, kui see ka ei ole — kõige hea ja ilusa alus osakonnas.

Tegevusharu koostab esimesel koosviibimisel tööks. Peetagu meeles, et siin ilmtingimata antakse igale ülesanne. See on eluküsimus. Ka kõige saamatum ja kartlikum tuleb

*) Kõigi tegevusharude organiseerimisel ja juhtimisel osutub heaks sõbraks E. Kurbjase: „Opiringid“ . E. P.

panna kõnelma ja tegema. See loob huvi ja innu. Mõõda pääsematud on muidugi kursused eriteadlaste juhtimisel, mida eriti kerge on korraldada põllumajandus- ja naisnoorsoo kodumajandus- (need harud tuleksid tingimata asutada) kursusi, kuna seks saab tasuta põllutöökoja konsulentide ja eriteadlaste. Siis tuleb hoolitseda võistluste ja näituste eest — need õhutavad, loovad meeleolu ja meelitavad uusi noori ühisesse peresse.

Kus võimalik, peaks olema lugemislauad. Maal, kas või ainult 2—3 korda nädalis õhtuti ja pühapäev läbi. On väga tähtis anda kõigile kokkusaamise võimalusi, ja lugemislauad on alati osutunud noorile sümpaatseks, kui seal valitseb eeskujulik kord ja distsipliin, mis vastuvõetav ka tüdrukutele ning noorematele. Just seal õpitakse eriti hindama ja mõistma üksteist ning ühingu tuld.

Nüüd aga ettepanek: Visakem pallast üle parda! Teiste sõnadega, ühingu liikmete nimekirjas ärgu seisiku (iseasi auliikmed) ühtegi noort, kes pole võimeline millegiks. ÜENÜ osakonna liikme au ärgu olgu ostetav mõnekümne sendilise liikmekaardi lunastamisega!

Nii viisi jäävad osakonnast kõrvale just halva kuulsusega ja arenematud ning tööd taastavad noored, kes end peavad õieti käsitama, kui tahavad pääseda ÜENÜ perre läbi juhatuse tugeva (nimelt tugeva) filtri, mis aga seda enam liidab mõistlikke noori. Sageli tuleb just korraldada intiimõhtuid, kuhu pääsevad ainult liikmed, siis palutud võõrad (eeskätt nooremate liigete vanemad, mis tähtis osk. le renomee loomiseks vanades), väljasõite ja teeõhtuid, mis ühistunnet ja vastastikku sõprust liigetes süvendab ning

eemalseisjates kibedust tekitab, mis aegamisi, muutub sooviks, saada kah nende seka!

Kursusi, pidusid, kirjanduslikke kohtuid**) jne. tuleb aga korraldada ikka avafikult, sest ÜENÜ peamine siht on taotleda üldist rahva ja asendava põlve kultuurilist arengut ja taset. Ja kõik visadus ning hea tahtmine tuleb suunata sellele, et ÜENÜ ettevõtted ületaksid võistlevate orgide omad. Ennem vähem — aga vägevasti! — nagu ütleb rahvasuu. ÜENÜ olgu ikka vähemalt kuke-samm teistest ees — seda nõuab tema, kui terviku au ja seisukoht!

Nii siis: Algaval tööhooajal rõhk üksikute liigete tööle rakendamisele. Võetagu vastu peakoosolekul otsus, mis annab juhatusele vabad käed passiiv-liigete kõrvalejätmiseks — tagandamiseks algaval aastal.

Need on sõnad. Palju häid ja ilusaid sõnu on vaid sõnadeks jäänud. Kuid nende ridade autor on selleks omelt optimistlik, et ta „hüüdjaks häälts“ seekord hoopis kasutult, hüüdjaks häälts kõrbes ei jää, ja et seesinane paber ning trükimust asjatult pole raisatud.

ELMO PLOOM.

**) Mitte ükski kirjanduslikke demonstratsioon- — kohtuid, vaid ka karskuse, põllunduse jne. alal. Näiteks viimases võiks lasta karjal pererahva ebaeeskujuliku kohtiemise pärast käevata „kohtusse“. Siin oleks prokuröriks kas mõni agronoom, kontroll-assistent või mees, kaitsjateks noori ja vanu talutegelasi, tunnistajatena aga kuulatagu üle peremehe, perenaisi, karjakuid ja karjaseid. Hea korralduse ja juhtimise juures on nüüsguse õhtu edu määratu. (Autor katsub ühes lähemas „E. N.“ käsitleda näitlikkude kohtute pidamise korraldust). E. P.

Männipalu Petseri liigidal,

Foto Granö

NOORTE LOOMING

Hasominile saadetud võistlustöid.

Meie autorid.

Vasakult; Arnold Kajak, 15 a. vana, Tartu 11. algkooli 6 kl. õpilasi. A. K. on kehva vanemate lapsi ja sunnitud suvel karjaametiga endale ise ülespidamist teenima.

Rut Normak, 14 a. vana. Lõpetas kevadel Püssi algkooli ning astub k.a. Lüganuse täiendus-kooli. Pärit Jabara külast, Liitva talust. Kavatsus pääseda keskkooli on jäänud teostamata majanduslikel põhjustil: „Meri rikub kalurite võrgud ja laste lootused!“

Heljo Inn, 12 a. vana, Valga 3. algkooli V klassi õpilasi. Isa raudteeametnik, Valgas tuntud

se. tsukonnategelane. Heljo astus kooli 7 aastasena ja õpib praegu koolis hääd eduga. „Päris armas laps,“ nagu teatab õpetaja.

Laadapäew.

Oli ilus sügishommik. Taewas oli selge ning naeratades kerkis päike meie tagant. Oli laadapäew. Inimesed olid juba warakult jalul, et aga kiiremini linna saaks. Kihutati nii et porijuga taga.

Hans ei läinud täna laadale, sest tal polnud raha ega ka midagi, mida rahaks teha. Ta wõi liikus õues ja wahtis wihaselt inimesi, kes maanteedpidi laadale kihutati. Kui rahwawoor hõredamaks jäi ning peaaegu lõppema hakkas, läks Hans tuppä ja ütles naise (Anule): „Oleks tore, kui nüüd warsti wihma tu'eks!“ — „Mis tore see siis ikka oleks?“ päris Anu. „Mõh siis saaks nad natuke leotada.“

Kuid päike kerkis kõrgemale ja ilm jäi täna Hansu kiuste ilusaks.

Hans wahtis. „Mõis me, Anu, täembä õige teeme?“ küsitas ta wiimaks nait.

„Eähme õige metsa! Kaeme seeni ja teeme talweks luude, metsawahti pole täembä kodus“, seletas Anu õieti aimates mehe laadatuju ja wa-

jadust erakordse töö järele. „Eähme“, nõustus Hans ja asus kirwe teritamisele.

Metsas ronis Hans kase otja, raius ning pil- dus oksji alla, kuna Anu neid kõhku korjas. Naabri karjapois, Ets, aga hulkus me'sas, mäe- kas Hansu ning tahtis teda weidi hirmutada, ta hiilis ligemale ning kõhatas kõwasti.

„Metsawaht“ kihjatas Anu ning matsti oli Hans kõhuli kase all, kuna Anu kodu poole liidus. Hans märkas ekhtust ja hakkas Etsi tagaajama. Wiimafel minutil wiskas see end äkki pikalt, kuna Hans üle tema kõhuli kuk- kus, suu ja silmad prahti täis. Kui ta wiimaks tõusjs, polnud Etsijt enam jälgegi.

Hans sammus luudadega kodu poole. Kau- gele ta ei saanud, kui hakkas sadama tugewat wihma. Kodus pragas ta Anuga, miks see teda asjata hirmutanud. Hans oli wihasane, kuid õht- laji ka rõõmus saju üle: oli ju nüüd laadalilil viikutud nende laadapäew.

Arnold Kajak.

Pimeduse lapsed.

Ema se'etas kord õhtul naabrile: meil kodus olla walgu'e ja pimeduse lapsed. Wäikesed pois- jid päewal püüawad „maja murda“, mis raksib — õhtul aga kui need wägimehed waibuwad, tulewad piigad koolist ja hakkawad omaõrda kui wene kirikus: pim, pamm, pim pamm...

Ja ega ta teisiti polegi: pimedas läheme, pi- medas tuleme koolist ning wahet on pimedus meie ka'ulikki: saad õhtul wargji pugeda tuppä, kui mõni koht hullamisega mäel rebenenud. Ja kus sa muudu siis saad kui ei aja õega laua- ääres küüarnukke laiali, et „majamurdjad“ ei wiiks kord raamatut, kord pliiatist, kord ei nä- riks „piiji“, kord rebiks „pabeji“.

Ega meil see õhtune õppimine kunagi nii wäga soodne pole. Tulla'kse ju õhtul meie postita'lu posti järele ning siis kuuled ikka lõbusat kuulajuttu. Ja kes siis weel õppida saab, kui naabri Saks se- letab, et tulewik olla päris pime — nelja lehma eest saad nüüd samapalju, kui enne ühe eest ja kui rannamehed kurtwat „kuldnohkade“*) üle, kes pimedusest hoolimata kolada ringi ega „poole peale hakata kedagi“.

Ent parajal kuulamise ajal „majamurdjal“ juba mu pliiats otsapidi suus. Ei oskagi talle muud öelda kui „kuldnohk“ ja ema mürgib: „Pois, mis sa jälle teed!“ ije aga juba pärib ühest eidest, mida see oma linadega kawatseb.

*) kuldnohk — piiriwalwur randlaste keeles.

„Mis ja nüüd änanb tied, ennemb sai 25, nüüd weel 6 krooni puudaft, siis tähendas linu müüa ja riidet osta. Ketran ise ja teen piadele takuse särge, ega paljalt ikke häia saa!“

„Ega meilgi paremat tule“, seletab ema. „Teen oma piigadele ka linajed selga — omase koolis tõmmata.“

Kuulfin ja ehmuftin; kohkus wäiksem ödegi ja luges: kuus korda kuus = 25, seft meie sa-lajane soow oli saada juweks trikoosfid. Säh

Julle: takune — linane — omase tõmmata...

Ent wiimaks rahu majas: postiwõtjad läinud, majamurdjad magawad, isa lapib saabast ja ema wokilt kuulub ühetooniliselt: tak, tak, tak, takk...

Mul kiritöö tegemata ja uni tikub pääle. Olgu siis. Kui lehmasft saab nelikorda wähem, tuleb ka kiritöö neli korda lühem. Ja kui ei saa trikoosfidi, pole waja ka „häd“ ega „rahuldawat“. Jääme siis pääle rannapoolseiks „pimeduse lappiiks.“ Rut Normak.

Minu esimene koolipäew.

Minu esimene koolipäew on ilusamaid päewi mu elus. Juba wiie aastastelt olid mul tähed selged ja lugestn sorawalt. Kooli aga mind ei lastud — olla säädused, mis keelawad. Kuid ükskord jõudis ka koolimineku päew — olin siis seitsme aastane.

Koolimajja tulles paistis kõik nii imelik ja wõõras. Lapsi oli siin wäga palju ja sõbranna Weera juhtis mind wähemasse ruumi, kus palju warnu ning kuhu riputati riided. Lähjime siis ühte suurde saali, kus oli ju ka mõningaid kuttawaid, kes ju ennem kooli tulnud. Teiste hulgas oli ka üks suurem poisj ning mulle ajas naeru pääle, et niifugune suur poisj weel koolis käib. Küstfin tafakesi kaaslastelt, et mitmendat aastat ta õige koolis on. Sain wastujeks, et see polewatkki koolipoisj, waid õpetaja. See mulle hästi ei meeldinud, seft pildil olin õpetajaid näinud wanematenä, prillidega ja habemega, aga see ju päris noor poisjke.

Lähjime klassi. Pettuifin jällegi. Olin kujutanud pikka lauda taburetidega, aga siin niifugused lauad ja pink koos. Küstfin jällegi sõbrannalt, miks pole lapsed siin ühe laua ümber nagu pildiraamatus. See wastas, et niifugune kool olewat maal, aga mitte linnas.

Ma ei teadnud kuhu istuda ja istuifin sõbranna kõrwale, kui klassis tekkis waikus ja

sisse astus noor daam. Kõik tõuifwad püsti ja mina ka. Sõbranna ütles, see preili olla meie klassi õpetaja. Pettuifin jällegi, seft olin arwanud, et kõiki õpetajad on mehed. Meid kästi istuda ning kohe kutsus preili meid enda juure, küstis nime, sünnipäewa ja elukohta ning ajetas mu siis eelpinki, seft olin wäike.

Edasi läks kõik juba kergemalt. Preili joonistas kaks lindu ühe ja neli teise teiba otja ja kirjutas wäikeste risti nende wahel. Kutsus siis minu tahwli juure ja käskis kirjutada millele see wõrdub. Teadfin ka kohe ja kirjutatiin 6. Nii kästid paljud tahwli juures. Siis aga kõlises kufagil kõwasti. Kohkuifin ja küstfin naabrit: „Mis see on?“ See naeris ja wastas: „See on wahaja kell!“

Lähjime koridoori. Lapsed müraifid koledesti: üks tõmbas käest teine kleidist. Mulle oli see kõik wäga naljakas ja olin wiift wäga kohkunud, seft tuln kooli mõned päewad hiljem kui teised.

Kodus sai sellest kogu päew wanematele jutustada, nad aga ainult naerfid mind kui kuulfid. et olin osnaw nii rumal.

Nüüd olen eelwiimases klassis. Meil on nüüd seitse õpetajat ning nüüd näen ka õpetajaid nagu siis ette kujutatiin: habemega ja prillidega. Heljo Inn.

T. K. S. Ü. Tallinna koolinoorte spordielust.

Opilaskonnas on populaarsemad ja aktiivsemad ning tegevuses korrapärasemad — spordiringid, kuna teised tegevusalad praeguses killustatud olukorras õpilaste omategevuse alal näiwad juhuslikena. Opilaste sportlik organisatsioon on eriti tugev Tallinnas, kus üksikute koolide spordiringid on koondunud Tall. keskkoolide spordiringide ühingusse (TKSÜ). Viimase harrastused haaravad väga paljusid erialasid, ning TKSÜ on korraldanud osawõturohkeid koolideva-

helisi võistlusi kergejõustikus, käsi- ja jalgpallis, tennis, võimlemises, jääpallis, uisutamises, ping-pongis, vehklemises jne.

TKSÜ juhatus moodustub küll õpilasist, kuid org. ise töötab õpetajaskonna hoolduse all, kuna juhataste juures töötaval järewalwe õpetajal on diktaatorlikke õigusi.

TKSÜ suuremaid ja kaasakiskuvamaid ettevõtteid on sügised esivõistlused kergejõustikus ja talvised käsipallivõistlused. Nen-

dest osavõtt ning huvi nende vastu on rekordiliselt massiline.

Üldise sportliku arengu pidurdajana peetakse väljaspool kooli väärnähteks TKSÜ algatusele koolivajatsuse kinnitusega maksma pandud „keeluseadust“, mis õpilasil keelab osavõtu spordiseltside tegevusest. Opiilaste, kui tulevane sportlane, isoteeritakse täielikult seltsidest, kuhu ta koolist lahkudes satub „eluvõõrana“, selle asemel, et aegsasti asjatundjate juhatusel ühte kasvada sportliku arengu nõuetega. Sama nähe, minu arvates, on ebasoovitav muudelgi aladel. Ja kui kõneldakse õpilaste õpingulistest huvidest, siis õppetöö edendamiseks ja õhutamiseks isoleerimise asemel leidub tuemalikumaid võimalusi. Sport on õtse juurdunud noortes ja kui üldise õppetöö edukuse huvides sportimise võimalusi lihtsalt sõituvaks tehtaks teiste ainete õpiedust. Õpilane kahtlemata pühendub ka teistele ainetele, et sel viisil pääseda sportima. Üksikuis kooles ongi õpilased koos kehalise kasvatusetega võistlenu pandud ka muus õppeaineis.

TKSÜ on juba algust teinud käsipalli esivõistlustega, millised jäbi talve pingul hoia vad koolinoorte spordihuvid. Kui võt terve on see suur käsipallihuvi, on mitmeti hinnatav. Võimlemisõpetajad on meil kahjuks enamuses palgatööllised ja võimlunstudides nad pal limängu abil pääsevat raskest võimlemise ja spordi eeskujutõöst. Vaid üksikud õpetajad tegutsevad tõeliste kehalise kasvatus juhtidena. Teisest küljest iga noor tahab mängida ja mängus võistelda ja ses mõttes käsipalli elavus ei lase tähelepanna saali tolmü hädadohtu.

Koolinoorte suvise sporditõõ lõpupunktiiks on Tallinnas keskkoolide esivõistlused kerge jõustikus, millistel terve oma sisu väija paneb iga üksik ja nende kaudu iga kool. Tänavused võistlused kutsusid staadioni le rekordilise arvu osavõtjaid — 350 pois si ja 30 tüdrukut. Võistluste läbiviimine aga paiguti lonkas, kolmepäevavest kavast seadi ja gu kuue päevaga. On sage — selje nähe, et õpilasvõistlusil näed vaid ühte kahte võimlemisõpetajat ja võistluste tehniline läbiviimine jäetakse „põlatud“ seltside tegelaskonna hoolde. Võistlused ise aga andsid pineva konkurentsi juures väga hõid tulemusi. Võistlejad neil võistlusil on jagatud vanaduse järgi klassidesse, poisid kolme, tüdrukud kahte.

Poiste eriklassi (üle 17 a. vanad) silmapaistvaim tulemus oli Axel Kuuse kõrgushüpe 1.80 (koolinoorte rekord), milline kõrgus poisile tänava korduvast olnud „nalja asi“.

Võistluskeelu tõttu Kuusele (kuigi ta on TKSÜ esimees) kohti ei arvestatud (võistles kooli ajal seltsi nimel), mispärast eriklassi parima tiitlile konkureerisid realistid Tomberg ja Knuut ning vestholmiane Demin. Tomberg on tugev heidetes (oda 48.49, ketas 44.55, kuul 13.87). Knuut jooksis 100 m. 11.6-ga, kuid oli ebastabiilne hüpetes (kaugus 5.78, kõrgus 1.60, kuigi on hüpanud 1.75). Demini toredam saavutis oli tõkkejooksus 15.9 (uus koolinoorsoo rekord). Eriklasi üldvõitjaks tuli Tomberg (realgümn.).

Sisurikkamad võistlused olid poiste A kl. (15—17 a.) konkurentsi tasavägisuse tõttu. Üldvõitjaks tuli Aljikas (Vesthojmi g.), kelle üksikud tagajärjed: ketas 45.25 (k. n. rek.), kuul 14.11, oda 45.29, 60 m. tõkkej. 9.8 jne. Jooksudes olid head saksa poisid Vucht (100 m. 11.8) ja Reni (200 m. 23.9). — Poiste B klassi (kuini 15 a.) kaks peaaegu võrdset võistlejat olid Kutti (realg.) ja Kuddu (Vesth. gümn.), esimene tuli klassi üldvõitjaks vaid kahe punktilise eduaga. Opiilase ja sportlastüübina on aga Kutti võrdlematult sümpaatsem oma rivaalid. Kutti üksikud tulemused olid: kaugus 5.72, kuul 13.35, kõrgus 1.45, 60 m. 7.6, 200 m. 25.3, pesapallivise 72.85 jne. Kuddul: kaugus 5.95, kuul 15.33, 60 m. 7.6, 200 m. 25.8 jne.

Naiste A klassi üldvõitjaks tuli Oli Parts, kes hakkama sai muuseas selle ülla'usega, et teise nais sportlasena Eestis Sara Teitelbaumi järel ületas kaugushüppe 5 m. piiri. Neil võistlustel oli Partsu kardetavam konkurent Taimo Kelder (nad muidu on head klubisõbrad ÜENÜTO-s). Partsu tagajärjed olid: kaugus 5.02 (k. n. rekord), kõrgus 1.30, 100 m. 13.7, ketas 29.16, kuul 9.21, 400 m. 67.5, oda 25.62. Kelder oli tubli nagu alati jooksudes ja hüpe'es: kaugus 4.81, kõrgus 1.35, 100 m. 13.5, 400 m. 63.9.

Naiste B kl. võistlejad üldiselt veel algelised, kui välja tõsta Arrase kõrgushüpe (1.41).

Koolidest tuli üldvõitjaks meesajadel realgümn. 196 p., 2) Vestholmi g. 160, 3) humanitaarg. 116 p., naiskoolidest 1) kommertsg. 138 p., 2) II l. gümn. 117 p., 3) I l. g. 73 p. Võistlustel seati üldse 16 uut Tallinna koolinoorte rekordi, millistest 5 on ka Eesti koolinoorte tippsaavutised, nimelt Kuuse kõrgus 1.80, Demini 110 m. tõkkej. 15.9, prl. Partsu kaugus 5.02, prl. Arrase kõrgus 1.41.

Tallinna keskkoolide jalgpalli meistriks tuli üleolevalt p. humanitaargümn., kelle „11“ võitis kommertsg. 5:2 ja vene gümn. 4:1.

NRS.

Võrumaa noored põllul ja aias.

Väimelast.

Wäimela noorte mt. klubi ajutati alles k. a. 24. aprillil juht kevadise põllu ja aiatõõ hooaja alul. Polnud enam võimaluft ettevalmistuseks juuüüle andele, polnud ka paljudel asjalt õiget pilti ega eeskujü ümbruses.

Heaja istatõõst aetuna jaotati siiski ülesanded ja ajuti nende teostamijele. Osavõtjaid leidis keeduviilja kasmat. alal 9, sõdajuurvilja alal 13 ja seemnekasvat. alal 1.

Tõõtulemused olid üldiselt head. Seemnekasvat. alal õnnestus ühel kl. liikmel jooja juve

S. Russ'i joon.

I.

Arnika Olli on tantsumeister

„Vat, kus on tublimaid preiliseid kogu külas. Kena, et maalgil leidub ka seliseid kultuuri eest võitlejaid!“

II.

Arnika Olli on lüpsimeister.

„Pah, pidasin sest preilist ikka lugu. Ja see on ainult va lüpsitudruk!“

tõttu sööda juurvilja ja aiavilja seemne ning rajati heinaaemne põld, kus praegu aruheit na, aasnurmiku ja timuti orased hääs seisu-korras.

Kewadel korraldati „Nooli“ talu aiandus-päew 20 osawõtjaga konsulent W. Kiesleri juhatusel. Tärgenes metsaistutuse ja küll-wisäew E. Leisi talus, õppekäigud Wäimela põlluhooli (16), Antsla kodumajanduskooli ja Sõmerpalu riigimõis: 28 osawõtjaga. Suwe jooksul korraldat: weel mitmed koosolekud, kus eriti taimestikuga ja wõitluslega kahjurite vastu tegeleti.

Suuremaks sügisettewõtteks oli klubinäi-tus ühes Iõikuspäewa ja peoga 11. sept. Rahwast oli palju ning rahuldusid osawõtjad täielikult waatamata sajujese ilmale. Jagati au-hindu, milleks toetusi andsid põlluõhokoda, maa-walikjus ning Wäimela põllutöökool.

11. oktoobril korraldati Hätti talus üld-koosolek. Kuulati ära kordaläinud Iõikus-peo ja keeduwilja näituse aruandeid ning harutati seemnevilja kaswatuse laiendamise wõimalusi. Kawatseti üksikute kultuuride kas-watamist omawahel jaotada, hõljem saaki wa-hetuse trel realiseerida ja ülejääkidest ka ümb-ruskonda warustada. Linnukaswat. konsulent Sr. Kaski seletas: „Kaswatusajesi, kui klubi ette-wõtteist.“ Märgitii 5 osawõtjat ning otjustati kor-raldada kanaruumide s. sus. lamise päewad, kus konsulendi juhatusel walmistatakse mustereise-meid kanala sipustamiseks,

Selgitati talwist töökawa. Tuntakse huwi kõneoskuse ja kodukäitöö walu ning t-hetakse taludes tarwisminewaid esemeid ise wal-mistama hakata. Wõeti kawwa rida referaat-io kõneõhtuid ning waidluskoosolekuid ja oma-wahelise jõulupuuhorraldamine.

Loodame, et talwine hooaeg ja järjmine aasta wiljakoma tegewuse annab.

Klubi aktiivsemaks tegelaseks on esimehena agar noortalunik Bernh. Runtel, sekret. Euiße Tähn. Laulukoori juhhib Sr. Kepp. Nõuand-jaks on Wäimela pl. kooli õppejõud h. Nar-rukh. Tegewustikmeid 22, toetajaid 6. Tööle on palju kaasa aidanud maakonsulent J. Kraaw ja aianduskonsulent W. Kiesler.

h. II.

Märkmeid Põlva noorte tegevusest maa-tulunduse alal.

Käesolewas kirjutises pole mõeldud anda üks-sikasjalikumat ülevaadet Põlva ümbruskonna organiseeritud noorte maatulunduslikust tegewu-sest, waid on toodud tähtsamaid momente noor-te liikumistest siin ümbruskonnas wiimastel aast-atal, allakriipsutatades tähtsamaid üritusi ja töö-saawutusi.

Põlva ümbruskonna noorte liikumises wõib märkida wiimastel aastatel teatud murrangu. Kuna warem puht-noorte koondisi (osak. noor-te maat. klubid, noorteühingud jne.) oli wähe, tekkis 1929. ja 1930. aastal mitmed noorte or-ganisationsioonide juurde. Maatulundusega tegele-watest noorte organisationsioonidest on siin: Adiste-

Miiaste, Jaanimõisa, Mooste ja Põlva noorte maatulundusliikud klubid. Neist on Mooste noorte klubi esimene noorte maat. organisatj. Võrumaa aqut 1927. a. Võru maakonsul. J. Kraami poolt. Käesolevate ridade kirjutaja k:teus ellu eeltoodud k:tted klubid. Töötades kohaliku konsulendina, oli otsekohejeks ja meeldiwaks ülesandeks noori organisatjioone ka edaspidi p:tdada filmas, neile igal wiisil abiks olles.

Peab ütleva, et kohe esimesest aastast peale on wõtnud noored huwiga ja kohusetruult klu-

Suba esimesel suwel juutjid klubid niimõrd s:tsjetöötada, et wõijid esineda töödega 1930. a. sügisel Põlwas noorte maatulundusliikkude klubide omawahelisel näitusel. Kohalik ümbruskond hindas noorte tööd wäärikalt wõttes arwukalt näitusest osa ja jagades toetusi auafudeks (seltj:tid, afutusej). Terwe päew möõdus noorte tähe all lõppedes õhtul noorte peoga rahwamajas. Sügisel peeti igas klubis keedu kursus, et õpetada noartele perenaistele oma toodetud aiataaduste otstarbekohast käitamiist.

Foto: Joh. Urtson (ajak. Fotokunst.)

Kütiorg (Võrumaal).

bide tegewusest osa. Juba samal kewadhalwel walmistubi kewadisteks töödeks, korraldati watawaid kursusi ja loengu'd. Ka wastawatest ajakirjadest õpiti mõndagi juurde. Näiteks rajas Adiste Miiaste klubi omale kohe algusest pääle wäikeje lugemislaua. Summad selleks hangiti wabatahtlikust toetusest. Kewade tulekul koostati klubides tegewuse aruanded suwehoogajaks.

Tegewust alati keeduwilja ja juurwilja osakondadega, kuid Adiste Miiaste klubis sellele lisaks ka kanakaswatusesga. Seemned telliti ühisele. Kewadel ja suwel wastawatel töõhooaegadel korraldati tarwilij: praktilij: kursusi — kewadel demonstreeriti näiteks peenardetegemist, külastati mõnda eeskujulikumat klubi liiget ja mekahjurite wastu wõitkemist jne. Suwe jooksul külastati mõnda eeskujulikumat klubi liiget ja korraldati wõerushäik lähemasje naaberklubisje.

Talweks koostati juhatusje poolt konsulendi kaasabil eritöökawa. Seda harukati igakülgsele üldkoosolekul täiendades tarwiduse järele. Üldjoontes on koosnenud talwine töökawa järgmistest ajadest: 1) ametlikud koosolekud, 2) kursused, loengud ja mitmesugused praktilised tööd (käsitööd jne.) ja 3) ühiskondlik osa — kõned, referaadid jne. Lisaks eeltoodute olgu nimetatud veel mõisilikku ajawidest (seltskondlikud mängud, laul jne.) ku: d jeda on harrastatud muu kooswiibimise lõpul kui ka eraldi kooswiibimistena (huwiõhtud, tähtpäewade pühitsemised jne.)

Töõprogrammist on huwitanud liikmeid kõige rohkem praktilised tööd, eriti käsitöö. Käsitöõga tehti algust 1930/31. aasta talwel. Naiskäsitöõ alaj oli juhatusje saamine lihtne, kasutades selleks wastawaid instruktore. Meeskäsitöõle pandi alus kõigepäält liikmete wastas-

titkuse õpetamise põhimõttel. Üks mõistab nõu-
ritöid nagu kõite tegemist, võrkkõige walmis-
tamist jne. see õpetab seda teistele, teine ja kol-
mas oskab paremini jälle puutööd ehk naha-
tööd, nende juhatajel õpitakse sellel alal jne.
Oli kawatjusel meeskäsitöö õpetamiseks han-
kida jõude wäljastpoolt, kuid konsulentide wa-
hetusel (kaitseajateenistus) jäi see teostamata.
Sama asjaolu ei mõjunud ka klubide järgmise
aasta tegewusele mitte kuigi hästi. Kuna mõõ-
dunud kewadel klubid kohapealse üldjuhita
jäid (kohalise konsulendi koht kaotati) mõjus see
omakorda halwawalt tegewusele. Juhtiwalt jõe-
dudest kaugemale jäädes on tulnud klubidel tege-
seda mõeldunud juwel päämitelt oma algatusel.
Selle järele misjuguised juhtiwad tegelesed kus-
kil klubis, on kujunenud siis ühe wõi teise
klubi tegewus. Kõigi raskuste kiuste on klubi-
doid siiski ka mõeldunud juwel ühte kui teist ära
teinud. Kuivõrd tähtsad ja tooniandwad tege-
wusele on klubi omad juhtiwad tegelesed, ilma-
nes eriti Adishe-Miiaske noorte klubis. Tähen-
datud klubi esines wäljapanekutega Põlwa nä-
itusel, mõeldunud sügisel, õige riiklikult. Ko-
gukat juur- ja aiawiljade wäljapanekut illust-
reerisid mittesjuguised aia p'laanid, walmistatud
klubi oma liikmete poolt. Käsitöö osakonnas
esitas klubi lihtjat magamistoa jissesjäädet, mil-
le sissustus wimase kui lõngani ja mõõbli nu-
pund oli walmistatud klubi liikmetelt. Kõik see
näitab, et noortel on indu ja edu tööks, kui
wad leidub asjatundlikke juhte, kes oleks pär-
miks taignale.

G. Wihi.

ÜENÜ Sänna osakonnast.

Juba osak. algusest pääle on erilist tähelepanu
omistatud põllumajandusharu tegewusele, seda

teadlikult ja sihikindlast, kuna osak. asutaja
ja esimene esimees Arno Tammevägi (†
1926 a.) oli agronoomilise haridusega aita-
jaks antud talundi omanik. Just nende ÜENÜ
ämber koondunud noorte põllumeeste ettewõttel
ja õhtuajal tekkisid Sänna'sse ühismeierei ja
turbauhijusel, algas intensiivne karja-, siga-
late- ja kodulinnu pidamise arendamine. Seks
aitas kaasa hulka loengu'd ja kursusi, õpperei-
se jne. — mida wõimaldas ÜENÜ Sänna osakond
mitte üksnes liikmetele, waid kõigile huwitatu-
le. Osakonnal on tihe side talumajandusno-
ande konsulentidega. 1931. a. korraldati Sän-
na osak. algatusel, naaberosakondade toetusel
ja kohaliku agronoomi hra Gehrhardi was-
tutusel 1. Rõuge kihelkondlik noorte põllu-
dus-, käsitöö ja küllakultuuri näitus, mis wäga
hästi õnnestus. Praegu algawad eeltööd järg-
miseks näituseks, mis kawatjusel 1933. a. ju-
gisel.

1932. a., mil osak. ainelistes raskustes,
ka teraw ruumide kriis, on tööd põllundusharu
ka pisut tagasi läinud. On korraldatud waid
ühed ühijajalised kursused, organisereeritud õunie
ühismüüki, ja korraldatud wäetiskõrteid. Ka-
watjusel oli asutada wanade tarwitusest wälja
langenud „esijade aegsete tööris-
tade ja esemete kogu, 1930. a. algatud
tööde wõitlus põllutööd, kodukaunistuse ja kä-
sitöö alal, samuti huwiris Tartu näitusele —
mis wõimatuteks osutusid. Wanade asjade ko-
gumist aga on alanud.

On lootu si ruumide saamiseks ning on ka
wäljawaateid põllundusharu wärskeks ja hooga-
jaks tegewuseks eelolewal hooajal.

Kri.

ÜENÜ osakondade elust.

TAMMISPEALT.

Harju kivilisel rannal asuw ÜENÜ Tammi-
pea osakond pühtises hiljuti oma I aastapäe-
wa üldkoosoleku ja omawahelise koosviibi-
misega, muusika, mängude, rahwatantsu ja
muu lõbustusiga. Ülewaate senisest tegevusest
andis esimees Joh. Sõster. On korraldatud pe-
rek. õhtud, referaatkoosolekuid, loterii, kir-
jandusõhtu ja ekskursioon Viitna-Neeruti mu-
nasmaastiikku. Endine metsik kiigeplats kor-
raldati mugavaks pargiks ja võrkpalli plat-
siks ning piirati aiaga. Loterii tõttu on osa-
konna kassa praegu aktiivne. Käsil on keel-
pillide koori loomine ning koos Vihasoo hari-
dusseltsiga rahvamaja ehitamine. S. J.

SIMUNÄLT.

Pühapäeval 6 nov. s. a. pühtises ÜENÜ
Simuna osak. Virumaal oma 12. a. Loode-
Virus tehtud noorsootöö juubelit kõnede, muu-
sika, soolo ja koorilauludega.

Osakond kutsuti ellu 1920. a. kõrgema alg-
kooli õpilaste poolt eesotsas Arn. Bachhausi-
ga, kes senini püsinud noorustöö eesrinnas.
Asutati alguses „Noorte Ühing“ kuid juba nä-
dal hiljem muudeti see ÜENÜ Simuna osa-
konnaks. Osakond on suutnud hoida ja tõs-
ta oma autoriteeti ning 10. a. juubelil kin-
nitasid kohalikud wanemad seltsid osakonna
lipuwardasse sõprusnaelu; wanemad tegelased
ja majandusühisused on aga ühingu tegevust
kõigiti toetand. Juhatuses on: O. Hübner (esi-
mees), L. Aalbau (sekret.), E. Danilas (läe-
kur), Blum, Bachhaus, Ratasepp ja Lõun. Teot-
setakse kirjanduse, laulu, muusika, näite ja
spordi aladel. On oma sümf. orkester ja lau-
lukoor ning lugemislauud mängudega, spordi
ja rahwatantsu rühm. Spordi alal olakse hää-
de juhtide (Aalbau, Valdmann) õhtusel par-
rimaid Virumaal. Pigistab majand. kitsikus.

Read harvenevad.

Jaan Walter (in memoriam).

Jaan Valter.

Mäletame sind lahkuvana kaitsevähke; laiaõlgne, sinisilmade sära päike-sepruunis näos kõnelemas tervisest ja ületamatust nooruseenergiast. Mäletame varemangi: tihtigi sõnata — olid esireas just seal, kus raske ja vastutav. Helge kevade saabudes haigestusid. Raske ja pikk oli heitlus. Lootsime sind jäävat võitjaks — ent teisiti oli see kirjutatud...

Lahkusid viimaste lehtede langedes puult. Tühik tekkis me ridadesse. Võivad küll hääbuda sinu kalmule kuhjunud lilled — ei kustu iial mälestus sinust!

Sa elad edasi meie südameis!
Sind leiname, sind leinab ÜENÜ Tammiste pere...

Martin Laur

Peod kõrge lõbustusmaksuga (20%) end enam ei tasu — elame vanadest reservidest ja toetusist. Ootame paremaid aegu ega kaota julgust. Püüame ka viletsais oludes teha midagiti.
Ev. A.

ORAVALT.

ÜENÜ Orava osak. asutati ju 1927. aastal tõmmates kaasa ümbruskonna noori 60 ümber. Hiljem tulid kaasa ka kohaliku Hani-kase algkooli õpetajad. Ent õpetajad jäid tagasihoidlikuks, osa tegelasi lahkus elumuudatuste tõttu ning esimehe Osv. Ooperi surmaga uinus teisel tegevusaastal ka osakond.

1931. a. siirdus esialgne asutaja O. Tint tagasi ning algas uuesti organiseerimist asutades esialgu keelpillide orkestri. Moodustati korraldav toimikond, võeti vastu uusi liikmeid ning peeti s. a. 21. aug. üldkoosolek ning valiti uus juhatus. Aug. lõpul korraldas osakond Tabina sp. klubi väljal kihelkondliku spordipäeva, millest üle 15 organisatsiooni osa võttis ning milline igapidi õnnestus. Praegu töötab osak. juures laulukoor V. Thalbergi juhatusel, rahvatantsurühm O. Tindi, spordiharu Ed. Ooperi juhtimisel, on asutatud raamatukogu ning asumisel sümfoonia orkester. Kavas on veel mitmed kursused ja pidustused. Lühikese aja jooksul on osakond kujunenud teguvõimsamaks organisatsiooniks L.-Eestis.
Värdi.

SADRAMETSAST.

ÜENÜ Sadrametsa osak. tegevus on arenenud hoogsalt. K. a. on korraldatud jüri-öö aktus, jaaniõhtu, üleriikliku karjuspüüha aktus ning terve rida rahvalikke õhtuid. On asutatud „kodumuuseumi osakond“, kuhu kogutakse Viitina kultuurelu ja seltskondlikku

tegevust valgustavaid andmeid ja album tegelaste fotodega. Osakonna eesotsas on A. Moks (esim.), J. Vallner (abi), A. Harju, K. Laks ja A. Sisas.
A. M.

TAMMISTELT.

ÜENÜ Tammiste osak. vaatab tagasi viie aastasele tegevusele. Imestama peab senist juhtide visadust siin keset joomakommete ja kakeluste pesa, kus seni ükski organisatsioon polnud pinda jalge alla saanud. Visadus võitis. Tegeleti laulukooris ja näiteharjutusil, millised toimusid Kiisa algkooli ruumes. Pandi alus raamatukogule ja rahvatantsutrupile. Viiks pikale kirjeldada raskusi, milliseid tulnud võita. Ent nüüd näib kohaline noorus võõrduvat verre kasvand olukorrast leides ülekeevale nooruseenergiale arendavamaks omavahe-lisi koosviibimisi, sportimist ja muud kultuurilist tööd siin pärnu tagamail.

J. Laur.

TALLINNAST.

ÜENÜTO segakoor, nagu teda muusika-ringkondades lühendatult tuntakse, — alustas käesoleva sügisega 4. hooaega oma praeguse juhi Evald Aava taktikepi all. E. Aav on koori tegevust süsteemiliselt arendanud ja hoidnud pealinna parimate kooride tasemel. Kontsertel on koor pakkunud cesti uudisteoseid, kusjuures k. teinepool on andnud terviku üksikute rahvuste koorilaulude loomingust, moodustades nii muusikalise matka läbi Euroopa. Eesti-Tšehhi, E.-Ungari, E.-Rootsi helitööle järgneb nüüd nov. lõpu Eesti-Poola helitööde kontsert Estoonia kontseris saalis. Poola noortest heliloojaist on nii esitatud Ludomir Rozneki, Tad. Czerniavski ja St. Kozuro poola muusikailma parimate helitöödega. Muusikaliselt on praegune koori-juht koori suuresti edasi viinud, millele kindlasti aidanud kaasa kooriliikmete üksmeele, armastus ja andumus laulujumalale. Loodame, et see andumustöö edaspidigi toob tulemusi ja aitab hoida meie noorusliikumise kõrget tähn.

Edukalt ja hoogsalt arendab tegevust ka ÜENÜTO kirjandusklubi, kes sügise jooksul ju korraldand rea õnnestunud avalikke ja omavahealisi kirjandusõhtuid. Klubi liikmete arv tõuseb juba sadadesse ning erirühma klubi juures moodustuvad Tallinna kesk-koolide õpilased, Viimasel klubi omavahehelisel õhtul 6. novembril, esinesid sajapäise noortepere ees kirjankud Juhan Jaik, Pedro Krusten ja Aug. Kirsimägi. Ka õhtu muusikaalne külg oli mitmekesine ja väärtuslik.
Üks liikmeid.

ÜENÜ sügisene Esituskogu koosolek toimub k. a. Tartus 12. ja 13. novembril. Peale ametliku osa päevakorras referaate H. Visnapuult, prof. M. J. Eisenilt, prof. J. Ulutsalt, prof. J. Kõpult, dr. A. Luhalt, mag. G. Rängalt, üliõpilaselt A. Meililt jt. Koosolekule järgnevad kolmepäevased tegelaste kursused, kus refereeerivad ja juhatavad pr. Elmerice Parts, hra E. Idla, agr. O. Kärmas, direktorid Roos ja Treffner, hrad Simm, Türk jt.

Moodsate tantsude kursused

H. Küttim

Dipl. tantsuõp.

Tallinn, Vene tän. 20. Telefon 428-96.

Olen välismaa õppereisilt **London, Pariis, Berlin** tagasi jõudnud
sügishooaja uudistega,

Tantsu-maailmameister VICTOR SILVESTER'i stiil ja sammud.

Kursused vilunud õppejõudude juhatusel üle kogu riigi

ÜENÜ osakondadele hinnalaendus.

Kursuse kava algajale kergelt kätte õpitav.

EESTI HARIDUSE SÕPRADE SELTSI

väljaandel hakkab ilmuma

Iseõppijate ajakiri

KODUKESKKOOL

mis võimaldab tellijaile-õppijaile güm. täielise hariduse ning vastava lõpu diplomi saamise.
AINED käsitletakse ajakirjas Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi poolt kinnitatud humanitaar-
gümnaasiumi õppekavade ulatuses.

TOIMETUS: Dr. O. Bekmann, J. Grüntal, R. Gutmann, E. Kimmel, mag. phil. M. Meiusi,
V. Orav, V. Peet, H. Pezold, vann. adv. abi O. Reintal, R. Stümper, H. Tehver ja A. Üunapuu.

Ajakiri ilmub üks kord nädalas, õppeaasta kestel 35 numbrit, igale klassile eraldi.
Tellimise hind iga klassi kursuse eest — Kr. 35.—. Tellimisi võetakse vastu algavale õppe-
aastale (1933) kuni 15. det. 1932. a. Lähemaid teateid annab E. Hariduse Sõprade Selts,
Tallinn, Tatari 3 (Eesti Õpetajate Liidu ruumes), kõnetr. 458-52. Büroo avatud 4-6 p. l.

E. HARIDUSE SÕPRADE SELTS

EESTI NOORUSE suur ülesanne

on esile tuua ja toetada, mis eesti noorsoos on aateline, elujõuline, võimeline ja
ilus ja kaunis, mis eesti küla arendab ja kodumaaga seob ning linna ja küla üks-
teisele lähemale toob.

EESTI NOORUS

tahab rahuldada küpsema noorpõlve tegevushuvi ja harrastusi, tuues artikleid tun-
tud tegelasilt, noorte oma loomingut, luulet, katkeid näidendeist, muusikapalu, mat-
kakirjeldusi, ülevaateid tegevusest kehakultuuri, maatulunduse, looduskaitse ja muift
alult ja kirjeldusi oma ja naabrusmaade noorsootöö aatemailt.

EESTI NOORUS

ilmub illustreerituna (200 pilti) umbes 250 lehekülge hästi paberil ja maksab aastas
180 senti.

**Kõigile, kes enne 1. jaan. saavad talitusele 6 E. N. uut aastatellimist, saavad
seitsmenda aastakäigu ja suurendatud kunstiküllase jõulunumbri tasuta.**

Hakake tellimiste korjajaks! Nõudke tellimisraamatuid! Tellida lähemast postiasutusest.

Eesti Nooruse toimetuse ja tallitus
TALLINN, LOSSI PL. 4, TELEFON 429-77.

Vast. ja tegev toimetaja **Aug. Meikop**. Väljaandja Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Keskjuhatus
Hind 20 senti.

ESTOTRÜKK, Tallinn, S. Karja 8.